

Izhaja vsaki četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1-50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.
Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Naročnino in naznaniila s preje ma upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.
Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.
Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Zmernost in narod.

„Slovenec“ z dne 17. m. m. je objavil sledeče izvrstne misli in zelo zanimive podatke:

Med moralnimi in socialnimi težnjami sedanjega časa je zmernostno gibanje eno prvih in najvažnejših. Upliv alkohola razdira rodbinsko življenje, uničuje gospodarstvo in zastruplja generacijo. Zato delujejo vse resne socialne stranke na to, da se uživanje alkoholnih pijač kar moči omeji.

Ko so pri nas na Slovenskem nastopili prvi „abstinenci“, so bili obsojeni takoj kot neke vrste abnormalnost, kot prenapetosti in posebnosti. No, kdor si po širnem svetu ogleda razne socialne in humanitarne ustanove, dobi o tem drugačne pojme. Čimbolj razjeda alkoholizem družbo, tembolj se dviga tudi reakcija proti njemu.

V Belgiji se predlaga, da se prepove uvoz in fabrikacija absinta. Na čaj in kakao je odpravljena carina, da se ljudem olajša njihovo uživanje. Na spirit in žganje pa so povišali davek.

Na Bavarskem so železniške oblasti z okrožnico pozvale železničarje, naj pristopijo k železničarskemu abstinenčnemu društvu ter sklenile, da podpirajo z denarjem društva ki služijo temu namenu.

Danski vojni minister je prepovedal točiti vojakom alkoholne pijače v kantinah.

Na Norveškem aretirajo vsakega, kateri se na cesti kaže količkaj sumljivega, da pregledoko pogledal v kozarec.

Švica ima alkoholni monopol. Posamezni kantoni so prisiljeni, da 10% od tega dohodka dajo za abstinenčne namene. Ta denar se porabi za zdravljenje pijancev, za abstinenčna društva, za podporo brezalkoholnih gostiln, za poučne knjižice, za vzgojo otrok, katerih starši so udani pijanosti itd. Po vseh večjih švicarskih mestih se dobe gostilne, ki ne točijo vpijanljivih pijač. Vzdržuje jih „ženska zveza za razširjanje zmernosti“.

Na Francoskem je bar. Rotchshild

daroval 250.000 frankov za abstinenčne namene.

Kakor pije kranjski delavec žganje, tako pije Holanec mleko. Zato je pa tudi razloček med njima in med njunim delom! V Amsterdamu sem opazoval, kako izborni uplivali mlekarne na ves socialni položaj ljudstva. Mlekarne so večinoma zadružne. Po raznih krajih v mestu imajo velike zaloge. Po vseh ulicah so majhne pivnice, v katerih se toči sveže mleko v steklenicah. Razen tega krožijo „o mestu vozovi z mlekom, da se lahko pije kar na cesti. S tem se doseže dvojno: Ljudstvo se ohrani zdravo in domače kmečko gospodarstvo dobi velik zaslužek. Holanec ne pozna več njiv: Cela dežela je pašnik in vrt. Veliki uvoz žita iz kolonij in iz Amerike dela domačemu kmetijstvu toliko konkurenco, da se Holanec več ne bori proti njej. Iz železničnega voza se vidi povsod le velikanski travniki, na katerih se pase goveda izbornega plemena. Zadružne mlekarne in sirarne dajejo kmetu dobiček. Okoli mest so umetni vrtovi, v katerih se goje cvetlice in fina zelenjad. Mesto Harlem n. pr. živi skoro samo od izvoza finih vrtnarskih pridelkov.

Posebno zanimive so abstinenčne ustanove na Angleškem. Oficijelna državna cerkev je ustanovila jako razširjeno društvo „The Church of England Temperance Society“, katero izdaja dobro urejevan list „The Temperance Chronicle“. Poleg tega se pa posamezne sekte silno trudijo v boju proti alkoholizmu. V Londonu je že jako mnogo abstinenčnih hotelov (Temperance hotels.) Med njimi so hoteli prve vrste, kakor tudi hiše z nižjimi cenami. Večinoma so to ustanove društev in so jako obiskani. Šel sem nalašč stanovat v tak „Temperance hotel“, da sem videl, kako je tako življenje. Hrano dajejo dobro in obilno, a tako, ki ne draži žeje. Glavna pijača je čaj z mlekom, dasi je na mizah polno steklenic z različnimi limonadami in podobnimi stvarmi.

Gostiln in kavarn v taki obliki, kakor na kontinentu, se v Londonu ne dobi.

Gostilne, ki točijo pivo in vino, so sicer jako številne, a v njih se pije stoji. Anglež nima toliko časa, kakor Kranjec, ki sedi po cele poldneve v gostilni, kakor bi bil prismoljen. Kadar je žejen, stopi v „shop“, stoji izpije svoj kozarec in teče dalje. Tudi onega posejanja po kavarnah, katero je tipično za avstrijske zdeharje, tukaj ni. Časopisi se bero po javnih in društvenih knjižnicah. V mestni hiši n. pr. je taka javna knjižnica (Guidhall Free Library), v kateri je vsak dan na tisoče bralcev. Vodilni listi vseh strank so razgrnjeni na pulih. Politični listi se bero stoji. Več kot deset minut se en list ne sme brati, ker že čaka vse polno bralcev. En velik angleški list lahko po pet ljudi na enkrat bere. Svobodno se hodi od pulta do pulta. Znanstveni listi se bero sede. Vsak se giblje čisto prosto; še klobuka ni treba sneti pred nikomur. Enciklopedije in znanstvena dela dobi na zahtevo vsakdo. Tako Anglež ne čuti potrebe kavarn in gostiln.

Na kontinentu se večina javnega življenja razvija po gostilnah. Ljudski shodi, javni govori itd. so skoro vsi po gostilnah. In pri tem se pije, razsaja in zabavlja. Anglež tega ne pozna. Kdor misli, da mora narodu kaj povedati, lahko svobodno pridga okoli po cestah in po parkih; nobeden policaj se zato ne zmeni.

Emancipacija od gostiln in od alkohola — to je gotovo ena najnujnejših potreb, da pride ljudstvo do treznosti in do mirnega prevdarka svojih petreb. Taki narodi, kakor je slovenski, ki gine po številu in po energiji, pa se morejo ohraniti samo, če goje zmernost, treznost in delavnost v izredni meri.

Če se to ne doseže, bodo narodi, ki imajo močnejšo individualnost, izpodrinili Slovence, kakor je belokožec izpodrinil Indijanca.

Družba sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja šteje letos 76.058 udov to je 3988 manj kakor

lansko leto, ko smo bili dospeli do prečastnega števila 80.046 udov. Po posameznih škofijah, oziroma krajih, je število sledeče:

1. Goriška nadškofija	8301 (— 396) udov
2. Krška škofija	6205 (— 360) „
3. Lavantinska škofija	23293 (— 2115) „
4. Ljubljanska škofija	30398 (— 915) „
5. Tržaško-koperska škofija	4048 (— 220) „
6. Sekovska škofija	560 (+ 4) „
7. Somboteljska škofija	306 (— 40) „
8. Zagrebška nadškofija	423 (— 23) „
9. Senjska škofija	188 (— 5) „
10. Poreška škofija	102 (— 30) „
11. Djačkovska škofija	63 (— 3) „
12. Bosna	214 (— 15) „
13. Videmska nadškofija	157 (— 8) „
14. Razni kraji	472 (+ 50) „
15. Amerikanci	1119 (+ 137) „
16. Afrika in Azija	191 (— 51) „
Skupaj	76058 (— 3988) udov

Ta izkaz nam kaže, da smo po treh pokrajinah napredovali; zlasti so se odlikovali Amerikanci, ki štejejo 137 udov več kakor lansko leto. Po raznih krajih je 50 udov več, v sekovski škofiji 4. — Nazadek se kaže po škofijah, oziroma krajih: Lavantinska 2115, ljubljanska 915, goriška 396, krška 360, tržaško-koperska 220, Afrika in Azija 51, somboteljska 40, poreška 30, zagrebška 23, bosniške 15, videmska 8, senjska 5, djačkovska 3. — V družbene „zlate bukve“, v katere se po pravilih vpiše vsak novo vstopivši ud, se je zapisalo 7167 novih letnih udov, namreč od številke 234.722 do številke 241.889.

Družba razpošlje svojim udom letos 456.348 knjig. Pač častno število za mali in še tako razkosani slovenski narod! Če prištejemo te knjige onim, katere je družba sv. Mohorja od svojega obstanka že podala svojim udom, najdemo, da je Slovencev vkup poklonila 9.300.040 iztisov knjig! V istini pa je to število še precej višje, ker so tu štele samo one knjige, ki so jih prijeli udje, natisnjeni in izkazani v naših koledarjih.

V Celovcu, dne 20. sept. 1903.

Odbor.

LISTEK.

Moja hoja na Krn.

(Piše turist Vožirad.)

(Dalje)

Vrsno! — Klobuk z glave!

Čuti spoštovanja in navdušenja so me prevzeli, ko sem se uzel v to majhno, skromno vas. Pod nami je ležalo to gorsko selo, kjer sta tekli zibelki dvema največjima sedanjima goriškima Slovence — pesniku, Simonu Gregorčiču, in državnemu poslancu, dr. Antonu Gregorčiču. Klobuk z glave pred takimi domovi, ki so podarili Sloveniji taka moža!

Vrsno je čudno skupaj stisnjena vas, izvzemši par hiš, ki so vse krite s slamo. A divno je tukaj ob vznožju Krna, krasno zlasti v poletnem času. Tukaj je poezija doma, tukaj je tudi pevka vila stisnila Simonu liro v roko, da je nanji ubral strune in jim izvalil glasove, nad katerimi se je divil in se divi ves slovenski svet. Tukaj ob šumenju gorskih vod, ob vzduhu planinskih rož, ob skrivnostnem sušenju gorskih gajev se je navzel one velike pevske sile, ki je rodila toliko krasnih cvetov slovenske poezije.

Blagoslovljen bodi kraj, ki si nam rodil diko slovenskih pevcev! Pozdravljen tam v Gorici, ti vrli Simon, ti čast in ponos slovenskega naroda!

Pevsko liro je prejel Simon, meč političnega vojevanja so prisodile rojnice Antonu. Z njim, da bi se boril za prava svojih slovenskih bratov, da bi bil varuh starih narodovih svotin! In umel je važnost svojega visokega poklica, in stal je kot še danes stoji — živ branik svojega vernega slovenskega rodu! Ni omagal, četudi ga v njegovih bojih krepé samo grenki požirki iz kupe nehvaležnosti njegovih slovenskih rojakov! Vstrajnim pripada zmaga, v to krépi te Bog, voditelj goriških Slovencev!

Precej nad Vrsnem odneha strmina v hrib. Človek se hvaležno oddahne, in naj tiči v njem še toliko turista. Veseli razgovori so nam krajšali pot. Ponudil sem se bil tovarišem za vodnika do vasi Krn; a oni so bili mnenja, da pridemo prej in gotovejše tja, če jaz še nadalje capljam za njimi. Udal sem se. No, pozneje sem se prepričal, da je bila moja ponudba in njih odklonitev odveč, ker ni mogoče zgrešiti poti, kjer je samo — ena.

In šlo je dol in šlo je gor. Šli smo čez brvi in čez mostiče, objemal nas je hlad šumečih voda in močil nas je pot pod krnskih strmih ovinkov.

Nebo se je bilo dotlej še precej pooblačilo, bilo je soparno. Stari Krn je bil zavil v svojo sivo kapo, kar nič ga ni bilo razločiti. Kako je čuden! Saj se vendar ni ustrašil takih turistov, kakor sem jaz! Na ta račun so blagovolili moji tovariši izbiti marsikako šalo. Bog jim tega v greh ne šteje!

Od daleč smo že precej zagledali vasico Krn z lepo, čedno cerkvico. Do tja smo bili namenjeni za danes. Ko človek zagleda cilj svoje poti, stopi hitreje, da ga prej doseže. Tako tudi mi. Stopili smo krepko navzgor; jaz sem zasajal svojo palico v kamenita tla, da bi se bile iskre videle, če bi bilo po noči. In glej, ko pridemo že pod vas, se sivi Krn odkrije na vrhu. Drug drugemu smo si ga veseli pokazali. Servus, starina! Torej si se vendar odkril in pozdravil, kakor se spodobi nasproti takim hribolazcem! Pa neki čudni vetrovi se tepó gori okrog tebe, da ti kapo snemajo pa zopet potiskajo čez ušesa. Jutri jutraj — na svidenje! Iz hvaležnosti, da si se

nam odkril, ti stopim jutri na glavo, pa rahlo, tako rahlo, da ne boš niti čutil.

In zopet se je Krn zavil v goste megle.

Ko smo se bili približali vasi Krn, so začeli pokati topiči. Komu neki pokajo? I no, nam so pokali, šmenta, saj vendar nismo kar tako! Strel za strelom je donel v dolino. Še en strel! Hvala! Krn se nam je odkril, topiči nam gromé v pozdrav, zares, veliko časti! Pozdravljeni krnski topičarji!

V Krnu smo se bili ustavili pri „Pomolu“. Dobro je potnemu človeku, ko pride pod gorko streho, še boljše, če dobi takoj napravljen gorak teleci „ajmoht“, kakor smo ga dobili mi. Bil je v Krnu dober, na Krnu bi nam bil dišal morebiti še boljše. In ker se nobeden izmed nas ni zaprisegel, da ne bo nikoli pokušal ne vina ne piva, smo si naročili nekateri vino, nekateri pivo. Na zdravje!

Lega vasi Krn je zelo romantična. Vas sama šteje 23 hiš, ki se pa ne držé skupaj kakor na Vrsnem, ampak so raztresene. Tukaj pri „Pomolu“ je doma naš rojak, Simon Gregorčič mlajši, ki slušbuje sedaj kot vikar v Sedln, in je

Politični pregled.

Naš avstrijski državni zbor. — Armadno vprašanje je torej rešeno. Poslanska zbornica vsprejela je v soboto nujni predlog poslanca Placka, vsled katerega se dne 30. septembra odpuste iz vojaške službe vsi tretjeletniki. A vsprejela je tudi nujni predlog poslanca Derschatta, vsled katerega se pokliče v vojaško službo stari kontingent novincev, t. j. tisto število novincev ki se je navadno prejšnja leta poklicalo v vojaško službo. Vlada zakonski načrt, s katerim bi bil dovoljen pomnoženi kontingent novincev, in sicer takrat, ko bi vsprejel tudi ogrski parlament sličen zakon, pa je popolnoma izginil z dnevnega reda. Da se je to zgodilo, povzročili so Čehi, ki bi drugače obstruirali, in se je vsled tega vlada morala zadovoljiti s kompromisom, ki je imel za posledico vsprejetje zgoraj omenjenih nujnih predlogov. Da so Čehi to dosegli, jezi neizrečeno nemško liberalno ali takozvano ljudsko stranko, posebno pa jezi liberalne Nemce dejstvo, da so za nujnost dr. Plackovega predloga glasovali tudi nemški krščanski socialci ter se s tem izneverili vsaj za sedaj nemški „Gemeinbürgschaft“.

Jako burna je bila petkova seja, v kateri je govoril socijalec Daszynski. Daszynski je govoril seveda po svoje. S posebno slastjo pa se je spravljal tudi nad našega prestolonaslednika, zaradi česar ga je poklical predsednik k redu. Govoril pa je tudi Venemec dr. Schalk, ki je izrazil željo, da bi se Ogrska prej ko prej odtrgala od Avstrije, da bi se potem Avstrija lažje priklonila k Nemčiji. Značilno je tudi to, da so v petkovi seji poslanci ljudske stranke, ki velja zdaj kot vladna stranka, namreč poslanci Hofmann-Wellenhof, Derschatta in Walz stavili predlog, naj se vse pravočasno ukrene za gospodarsko ločitev od Ogrske in za preosnovo avstro-ogrske banke. Od jedne strani so ti ljudje skoro še bolj, uneti za celokupnost avstro-ogrske armade, nego je krona sama, od druge strani pa zahtevajo, da pride med Avstrijo in Ogrsko določitev v takih točkah, ki bi morale biti pravzaprav podlaga celokupnosti armade. Ko je poslanska zbornica v soboto vsprejela nujne predloge glede odpusta vojakov ter poklicanja novincev v vojaško službo, začela je razpravljati o državnih podporah za, po umjah poskodovane pokrajine. Ministerski predsednik dr. Koerber je naznanil zbornici, da je vlada v ta namen letos že dovolila 15 milijonov kron, katere svota se je razdelila po raznih deželah. Z ozirom na to pa, da so bile letos izvanredno velike in strašne elementarne nesreče, ki so napravile še v zadnjem času, posebno na Koroškem, na Tirolskem in na Solnograškem neizmerno veliko škodo, prišla je vlada do prepričanja, da dovoljena državna podpora še ne bo dovolj zadostovala. Ko sta k tej točki govorila še poslanca Peschka in Heinrich bila je sobotna seja zaključena.

28. m. m. je poslanska zbornica končala razpravo glede državnih podpor. Potem pa je bila seja zaključena. Prihodnja seja se naznani poslancem pisмено na dom.

Gospodarska zbornica. — V ponedeljek je imela tudi gospodarska zbornica sejo in je gledé odpusta vojaških triletnikov ter poklicanja novincev in njih števila sklenila to, kar je bilo sklenjeno v poslanski zbornici. V ti seji so govorili

že z mnogim delom obogatil našo slovensko književnost. Nekoliko više pri „Mohu“ pa je bil rojen naš zgodovinar in zemljepisec Simon Rutar, ki je, žal, tako tragične smrti umrl letos v Ljubljani. Sploh šteje libušenska fara veliko vrlih mož, na katere je lahko ponosna!

V Krnu nam je bil, kakor rečeno, že prihod prijeten. Sešlo se nas je bilo veliko znancev, duhovnikov je bilo 12, kar je kaj izrednega za tako oddaljen kraj. Zadnji „romarji“ so bili tudi že prilezli do cerkvice, tako da jih je ob 10. uri tamkaj stalo kakih 600. Tedaj smo se odpravili v cerkev k posvečenju.

Oblaki so bili do tedaj docela zagnili nebo. Vprašajoči smo se ozirali vanje: kako bo z vremenom, kako bo s Krnom? Njega ni bilo videti, teman zastor obliakov ga je zagrinjal. Ali bo jutri zjutraj mogoče nanj? Ali se bo kmalu zopet odkril? Upajmo, mogoče se pa odkrije pri sv. maši!

(Dalje pride.)

razni govorniki proti madjarskim aspiracijam ter proti gospodarski ločitvi tostranske državne polovice od onostranske.

Kriza na Ogrskem. — Razmere na Ogrskem postajajo vedno bolj zmedene. Cesarjevo armadno povelje zmešalo je ogrskim politikom popolnoma glave. Nazaj ne smejo, naprej pa ne vedo. S temi besedami bi bil najbolje označen položaj, v katerem se nahajajo danes ogrski šovinisti. Ogrska zbornica je imela od izdavanja omenjenega armadnega povelja pa do danes dve seji. Prva seja je bila v četrtek. Ta seja je bila neizrečeno burna, in vršili so se v nji napadi na ministrskega predsednika grofa Khuena in pa tudi na krono. Vodja opozicije Kossuth je predlagal, da se odgovori na cesarjevo armadno povelje in pa na cesarjevo lastnoročno pismo na grofa Khuena, s katerim je cesar povabil grofu Khuenu se postaviti novega ogrskega ministerstva s posebno adresno. Grof Khuen je pa v cesarjevemu imenu dal neko izjavo, v kateri je omenjal koncesije, katere je pripravljena vlada dati Madjarom v jezikovnem pogledu gledé armade. Med govorom grofa Khuena nastal je silen vihar v zbornici. Čuli so se celo glasovi: Ubite ga! Poslanec Rigo stopil je k ministerskemu predsedniku in mu rekel naj molči. Poslanec Barabas pa se je celo tako spozabil, da je rekel, da ne veruje cesarjevi besedi, ko je grof Khuen izjavil, da govori v cesarjevemu imenu. Ta opazka povzročila je pri večini zbornice, seveda najbrže navidezno, tak vrišč in pišč, da se je zdelo, kakor da bi hoteli Barabasa vreči iz zbornice. Konečno je bil sprejet predlog grofa Khuena, ki je predlagal, da se seja zaključi ter da se ne skliče nove seje, dokler ne bo sestavljeno novo ministerstvo. Navzlic vsemu temu pa je bila vendarle sklicana zbornica v torek zopet k seji. V tej seji je bila sprejeta resolucija, s katero se pozivlja vlada, da prekliče ono naredbo, vsled katere morajo vojaki, ki so doslužili s koncem meseca septembra triletno službo, še nadalje služiti. Potem govorili so razni poslanci, ki so se zopet bavili s svojim armadnim poveljem ter s cesarjevim lastnoročnim pismom do grofa Khuena in pa s Khuenov izjavo, katero je izdal v zadnji seji v cesarjevemu imenu. Opozicijski poslanci pa so poleg tega hudo napadali tudi našega minist. preds. dr. Körberja, češ, da se nepoklican meša v ogrske zadeve. Minist. pred. grof Khuen je dal novo izjavo in je v nji branil dr. Körberja, češ, da je armada skupna zadeva, in da ima pravico o nji govoriti, v smislu člena 12. nagodbe z leta 1867, tudi avstrijska vlada. Zbornica je na predlog posl. Kossutha sklenila, da se za večerajšnji dan skliče zopet seja, v kateri se ima vršiti razprava o novi izjavi grofa Khuena. Po seji pa je grof Khuen podal svojo ostavko, in tako so postale razmere na Ogrskem danes veliko zmedenejše, nego so bile prej.

Ruski car na Dunaju. — Ruski car je dospel na Dunaj včeraj ob 10. uri 30 minut predpoludne z velikim spremstvom, v katerem je tudi ruski minister za zunanje stvari, grof Lamsdorf. Zapadni kolodvor je bil krasno odičen. Carja so vsprejeli: cesar, nadvojvoda, člani ruskega poslanstva, avstrijski poslanik v Petrogradu Ehrenthal, mestni poveljnik, generalni konzul v Budimpešti.

Na kolodvoru se je namestila častna stotinja z zastavo in godbo, njej na čelu nadvojvoda Oton kakor namestnik kornega poveljnika. Nadvojvode, ki so imeli ruskimi polkov, so nosili te uniforme z ruskimi dekoracijami. Pozdrav med avstrijskim cesarjem, ki je nosil uniformo svojega ruskega Keksholnškega polka, in carjem, ki je nosil uniformo svojega avstro-ogrskega ulanskega polka, je bil izredno prirocen. Oba vladarja sta si podala roke in se poljubila dvakrat.

Cesarja sta si ogledala častno stotnijo, čemur je sledilo predstavljanje nadvojvod, katerim je car nutil roko. Po predstavljanju obojestranskih spremstev in drugih oficijelnih oseb, o čemer je car podal roko avstrijskemu poslaniku Ehrenthalu, avstrijski cesar pa grofu Lamsdorfu, sta se monarha odpeljala v schönbrunski grad ob salutnih streljih topništvu. Po vsej poti je vojaštvo tvorilo špalir. Ogromna množica, ki se je nahajala na tribunah, prirejala je cesarju in njegovi visokemu gostu viharne ovacije.

Dopisi.

Iz št. Andreža, 28. sept. — Dne 27. t. m. delil je tu premilostljivi knez-

nadškof sakrament sv. birme. Raz hiš so vihrale zastave, gorenji del vasi do cerkve in od tam do farovža bil je okrašen s zelenjem, mlaji in zastavami. Na cesti pred ljudsko šolo stal je slavalok s primernima napisoma, kjer so čakali na vsprejem knezonadškofa g. župnik, g. župan s starešinstvom, g. nadučitelj in g. učiteljici s šolsko mladino ter mnogo drugega občinstva. Točno ob pol 9. uri došel je premilostljivi knezonadškof med zvonjenjem zvonov in streljanjem topičev. Nagovoril ga je domači g. župnik, med tem ko sta se mu poklonila g. župan in g. nadučitelj ter je g. učiteljica predstavila milostljivemu malo deklico, katere ga je v lepih in povdarjajočih besedah nagovorila ter mu izročila šopek cvetlic. Nato začel se je sprejeto pomikati po okrašenem trgu pred cerkvijo v farovž, kjer se je prevzvišenemu poklonila vsa druga duhovščina. V kratkem času se je vrnil milostljivi v spremstvu duhovščine in mnovega občinstva iz župnišča v cerkev, kjer je po polurnem govoru veleč. g. mons. Fr. dr. Sedeja daroval sv. mašo. Po sv. maši sledilo je izpraševanje krščanskega nauka, delitev sv. birme in drugo. Med tem odzvonilo je poludne. Popoludne ob 3. uri je bil blagoslov. Ob 4. in pol uri odpeljal se je prevzvišeni med zvonjenjem in streljanjem zopet v Gorico.

Z Vipavskega. — (Vinogradniki in krčmarji, vzbudite se!) Tudi letos hočejo prepovedati novo vino točiti pred koncem oktobra. To je le politika velikih trgovcev z vinom in laških podanikov. Prvi bi radi le sami prodajali svoje blago — seveda čisto; drugi pa bi radi še v tem letu spravili čez mejo kolikor mogoče veliko vina. Vi pa, ubogi pridelovalci, čakajte s svojim dobrim blagom do zime; krčmarji pa naj hodijo k velikim trgovcem kupovat vina, dasi ga morda doma imajo novega. Le pomislite, koliko bi se popilo novega vina do konca oktobra. Denimo, da bi vsak krčmar potočil le 3—5 hektolitrov, koliko bi ga vsi krčmarji? Povsod so tudi ubogi kmetje, ki pridelajo po 1—5 hektolitrov vina; nimajo prave posode, ne kleti; pa tudi s čim zalivati nimajo. Kako radi bi taki kmetje koj oddali svoj pridelek, ker ga ne morejo hraniti. Kdor ima mnogo vina, že laže čaka, a taki reveži, kakor prej opisani, pa ne. Pa pravijo, da škoduje novo vino. Bežite, bežite! Komu škoduje? Velikim trgovcem, ki bi radi dali naprej svoje vino. Zakaj ne škoduje kmetom in drugim, ki ga pijejo? Saj kedar pride gospoda iz mesta vpraša le: „Ali imate rebulo?“ In kedar pridejo obiskat kakega znanca, se ga nalokajo, kar se dá, pa jim vendar ne škoduje. Torej tudi v krčmi bi ne škodovalo. Pa saj tudi staro vino, zlasti fabricirano, kakor se zdaj kupuje, škoduje. — Zato vinogradniki in krčmarji, zganite se ter protestirajte proti tej krivici; prvi, ker bi lahko mnogo vina koj prodali; drugi pa, ker bi ga veliko več potočili. Slavna županstva in gospodje poslanci kmetskih občin, naredite potrebne korake v korist ubogemu kmetu!

Iz Trente. — Naše gore so letos — hude! Vsako toliko zahtevajo kako žrtev; ako že nočejo dosmrtnih žrtev, pa kaj rade ostrašijo in opraskajo tega ali onega drznega turista.

1. Krog 10. septembra je na Mojstroski na trentarski strani padel do 40 m globoko raz skalo mlad, še le 1 leto oženjen Beljačan, si razbil glavo in zlomil obe nogi; mrtvega so našli po noči, ter ga prenesli v Kranjskogoro. Uboga žena je bila z njim na gori. On je šel še malo dalje na drug vrh, pustivši ženo na mestu, kjer naj bi ga počakala. V velikem strahu, pa z nenavadno srčnostjo je po dolgem, nevspešnem čakanju hitela na „Močilo“ k Vossovi koči iskat pomoči, ki je prišla kmalu iz 2 uri oddaljene Kranjskogore, a žal, ni mogla ničesar pomagati.

2. Istočasno je ob novi triglavski poti na strmem Cmiru nad Vrati skoraj 3 dni preživel nek ljubljanski turist-fotograf; radi krča v nogah ni mogel z družbo naprej na Kredarico, vrnil v družbi prijatelja k Aljaževi koči se pa tudi ni hotel, češ, ko mu odleže, pohiti vže sam za tovariši. Revež je v mraku zgrešil pot, zašel na Cmirove kozje poti dalje in dalje, parkrat se po strmih meleh globoko podrčal, se pri tem precej otolkel, slednjič pa skoraj obnemogel, obstal na kraju, od kjer ni mogel nikamor. Hrana mu je pošla, oslabil je zelo in grizel mah in lizal roso. Tretji dan, ko je sklenil na vsak način se rešiti v dolino ter nameraval vže skočiti v pre-

pad pod seboj, upajoč, da je morda le nizek, ali da je le drča, ga je našel vsega obnemoglega in skoraj v nezvesti lovski gonič. Z veliko težavo in lastno nevarnostjo so ga potem prenesli v Aljažovo kočjo v Vratih, kjer se je polagoma okrepčal in vrnil domov, gotovo s trdnim sklepom, da drugič ne bo več tako svojeglaven in samozaupen, ako ga bo sploh še kedaj mikalo na Triglav in sploh na gore.

3. V četrtek v mraku so pa prinesli nekateri Trentarji od Zadnjice h gorskemu voditelju Komacu. p. d. Motu nekega Berolina, srednje starosti; bil je precej hudo pobil deloma na glavi in pa po prsih. Mož je prišel od Mojstrane čez Luknjo, šel ob Pihovcu po Zajavorju mesto po (sicer precej slabo) zaznamovani poti po drugi, katero so napravili Trentarji le zase in za svoje koze, ter večkrat zdrčal po meleh. Pri tem se je hudo potolkel ter izgubil klobuk in nahrbtnik. Od bližnje pristave so na vpitje pritekli Trentarji, ter ga odnesli vsega krvavega. Priskrbelo se mu je čim hitrejši zdravnik iz Boveca, ki mu je ukazal, da mora ostati v Trenti vsaj 3 dni, potem pa se prepeljati v Bovec, da se tam vsaj deloma sezdavi, predno odide domov.

A góre, góre so goré,
Kdor z n á jih, sam
naj gre nanj;
Kdor jih ne zna,
pa čez goré
vodnik mu kaže
stezé!

Borjana, 27. sept. 1903. — Utonil je v Soči dne 25. t. m. zjutraj Andrej Koren, fant iz Borjane nad Kobari-dom. Bil je pri železnici v Podbrdu. Tam je obolel in se začel mešati. Hotel je torej domov. V sredo zvečer je našel pri Sv. Luciji nekega voznika iz Starega sela. Ta ga je bil vzol na voz. Ko sta pa bila prišla do Jekližvega mlina onkraj Kamnoga, je Koren nakrat v temi izginil, pustivši na vozu klobuk in jopič. Ves prestrašen je hitel voznik za njim — a zaman! Domov prišedši je voznik hitro obvestil župana, ta pa domače v Borjani. Ti so hitro ukrenili potrebno. Obvestili so žandarje ter poslali tri moške ga iskat. Iskat sta ga šli tudi sestri rajnikovi. Koren je tačas taval gologlav in golorok tam doli okoli po „Dolgem“. V petek zjutraj se je bil vsedel na voz nekemu vozniku iz Podbele. Kc se je pa ta za trenutek odstranil ter se potem k vozu vrnil — Korena zopet ni bilo nikjer. Kdo si je mogel misliti, da je bil že tako zmešan, da pojde v Sočo. Našli so ga v pteku — seveda mrtvega — pod mostem pri Volarjih. Z dovoljenjem dotičnih oblastev so ga prepeljali v soboto zvečer v Borjano. Tu so ga pokopali (cerkveno seveda) v nedeljo popoldne med občno žalostjo. Bog potolaži uboge stariše, brate in sestri! Žalost je toliko večja, ker je bil rajni priden, pobožen in pameten mladenič, torej od vseh ljubljani! — Rajni Andrej! počivaj v božjem miru! Sv. Katarina, ki varuje tvoj grob, ti izprosi pri ljubem Bogu, da boš kmalu užival njegovo obličje! K. I.

Novice.

Imenovanje. — Ministerijalni tajnik gosp. Viktor grof Attens je imenovan namestništvem svetovalcem.

Smrtna kosa. — Dne 25. m. m. je umrl v Gorici previden s svetotajstvi za umirajoče medicinec g. Valerij Černic iz St. Petra, sin pok. učitelja Vinkota Černic, v 26 letu svoje starosti. Pokojnik je bil blagega in tihega značaja. Kot vrl narodnjak in zelo nadarjen priden mladenič, obetal je mnogo svojemu narodu. Nepričakovano hitro strla mu je neizprosna smrt mlado, a tako drago življenje. Prihodnje leto, bi dokončal medicinske študije.

— Pretečeni teden je umrl v Kanalu g. France vitez Malnič. Pokojnik je bil dolgoletni oskrbnik posestev vojvodov Blakas. Bil je tudi nad 23 let kanalski župan.

N. v m. p.

Obletnica po dr. Josipu Pavlici. — V ponedeljek dne 5. t. m. bo leto, od kar je zatisnil oči dr. Josip Pavlica, nedanji urednik „Prim. Lista“. Priporočamo ga vsem č. naročnikom v molitev.

Duhovske vesti. — Za prefekta v deškem semenišču na mesto č. g. Izaije Božiča je prišel č. g. Roman Romano iz Fiumicella.

Novo sv. mašo je pel v nedeljo v rojanski cerkvi pri Trstu č. g. Hadjan Brumen.

Zahvala. — O priliki obhajanja svoje zlate maše dobil sem od raznih strani mnogoštevilno pristržnih čestitk, posebno pa od svojih duhovnih sobratov. Ker mi ni mogoče vsakemu posebej zahvaliti se najpristrajše za doposlano mi čestitko, storim to tem potom ter želim iskreno, da bi vsi oni moji duhovni sobratje, ki so mi ob ti priliki čestitali, tudi sami doživeli v najboljšem zdravju dan, ko bodo mogli obhajati svojo zlato mašo.

Št. Maver dne 27. septembra 1903

Josip Mašera,
zlatomašnik.

Premeščenje. — Kancelist pri okrajnem sodišču v Gradišču g. Maksimilijan Renčelj premeščen je v Trst. Na njegovo mesto pa pride sodni kancelist g. Alojzij Tausani iz Sežane.

Preselitev. — Opozarjamo svoje p. n. čitatelje, da se je g. dr. Fran Pavelič odvetnik v Gorici, preselil iz dosedanjega svojega stanovanja v ulici sv. Klare št. 8, na novo stanovanje, nahajajoče se v Gledališki ulici (via Teatro) št. 11, l. nadstropje poleg cerkve „Imakulate“.

Obliki zbor slov. kat. delavskega društva v Gorici bo dne 18. oktobra ob 3 1/2 popoldne v prostorih gostilne pri Gorjancu. Toliko na znanje na razna vprašanja.

Za slov. sirotišče v Gorici ozir. za „kat. društvo detoljubov“ so darovali: P. n. Egidij 1 K, Duhovščina zbrana na zaupnem shodu dne 28. sept. 10 K 66 v (Za „Šolski Dom“ tudi 10 K 66 v in za „Alojzijevišče“ istotako), prof. Francišek Žnidaršič 2 K.

Bog stotero poplačaj!

Za „Alojzijevišče“: — Sl. županstvo Kozana vsled prevdarka leta 1903. poslalo podporo 50 K, g. l. D. v L. 5 K. Bog plati!

Neredi na goriški c. kr. pošti. — Že v eni izmed številk preteklega leta smo se pritoževali v „Pr. L.“ o neredih, ki se godé na c. kr. goriški pošti. Posebno pa smo se zgražali nad tem, da večina poštних uradnic niti toliko ne ume slovenskega jezika, da bi se mogla porazumeti s strankami, ampak mora zato tolmača klicati. Ker pa na vse dopise nismo dobili nikakega odgovora, in so se gg. uradnice pritoževale „da se je težko priučiti temu jeziku“, smo počakali celih 12 mesecev, ne da bi bili o tem kaj omenili v našem listu. Sedaj pa oporekamo slovesno proti takim razmeram in zahtevamo od slavnega vodstva, naj prisili uradnice, da se priuče slovenskemu jeziku, oziroma, naj jemlje v službo le take gospice, ki so vešče slovenskega jezika.

Zlmski urnik na pošti. — S 1. oktobrom dobivajo se pisma in druge poštne pošiljke na tukajšnji pošti ob 8. uri mesto ob 7. zjutraj, kakor se godi v poletju. Ob ti uri se tudi pisma raznašajo.

Otvorjanje in zapiranje prodajalnic v našem mestu. — Večina goriških trgovcev je sklenila, da se prodajalnice, počenši s 1. oktobrom, odpirajo ob 8. uri zjutraj, a zapirajo ob 7. uri zvečer.

Semenj sv. Mihaela. — Semenja sv. Mihaela v Gorici prične v ponedeljek dne 5. t. m. in bo trajal 8 dni.

Voda za Gorico. — 28. m. m. bila je neka komisija na Vipavskem. Oglejala si je neke studence nad Sv. Tomažem, nad Vrtovinom in nad Lokavcem ter se hotela prepričati, ako bi ti studenci dali dovolj vode za Gorico. Kakor se vidi, postali so naši mestni gospodarji kar naravnost protivniki vode iz Mrzleka. Neki zdravnik je po naročilu tukajšnjega magistrata spisal o tem vodnem vprašanju neko brošuro, v kateri je označil, vsaj tako je pisal neki tukajšnji italijanski list, vodo iz Mrzleka nekako kot nezdravo. Ako je to res, dala si je mestna uprava s tem sama sebi največjo zaupnico. Mestna uprava potrosila je namreč za iskanje mrzleške vode več tisoč kron. Vsak razsoden človek bi mislil, da se je mestna uprava, predno je potrosila kak novčič za iskanje mrzleške vode, najprej prepričala o kakovosti te vode. Ako je pa res, da je dotični zdravnik izdal nepopolno mnenje, in sicer po naročilu magistrata o mrzleški vodi, potem niso bili vsi dosedanja stroški za iskanje mrzleške vode nič drugega, nego lahko-miselna potrata denara.

Društvo „Dante Alighieri“. — Dne 24. t. m. je zborovalo v Vidmu društvo „Dante Alighieri“. To društvo ima namen poitalijanevati slovenske otroke na jugu naše države in podpira zaradi tega z izdatnimi denarnimi sredstvi zloglasno društvo „Lega Nazionale“. Kakor smo omenili v zadnji številki svojega lista, je nasvetoval svoječasno italijanski poslanec Bonghi svojim somišljenikom, da je treba prejšnj poitalijanevati Hrvate in Slovence, živeče na jugu avstrijske države ter jih tako pripravljati za mater Italijo. In ravno v ta namen se je osnovalo v Italiji društvo, da vresničuje Bonghijeve nasvete. Društvo „Lega Nazionale“ ni torej nič drugega nego podružnica društva „Dante Alighieri“. To društvo torej je imelo, kakor smo poprej omenili, dne 24. t. m. v Vidmu svoj shod. Tega shoda pa se niso udeležili le privatni ljudje, marveč bili so k temu zborovanju odposlani tudi zastopniki italijanskega ministerstva, ki so za shodu govorili v istem duhu kakor vsi drugi irredentovci. To je največji dokaz, da se italijanska vlada popolnoma strinja z nameni tega društva ter da je tudi nji mnogo na tem ležeče, da se avstrijski Slovani, živeči v južnih avstrijskih pokrajinah prej ko prej poitalijanevajo ter da postanejo te pokrajine skoro ugodne za italijanski železdec. In ta Italija je zvesta in odkritosrčna zaveznica Avstrije?

Vozni red na vipavski železnici. — Kakor čujemo, se je spremenil s 1. oktobrom vozni red na vipavski železnici v toliko, da odhaja vlak iz Ajdovščine zjutraj mesto ob 5. uri in 5 minut, ob 6. uri in 10 minut. Vse drugo ostane baje pri starem.

Vipavskim vinogradnikom. — Prihodnjo soboto popoldne in zvečer razkazoval bode potovalni učitelj za kmetijstvo g. A. Štrekelj v občinski kleti v Dornbergu, kako je pravilno napravljati belo vino. Vipavski vinogradniki vabijo se, da se udeležé pouka.

Kmetijski shod bode prihodnjo nedeljo dne 4. oktobra po blagoslovu na Križadi pri Neblem. Na dnevnem redu so razni predmeti, ki zadevajo naše gospodarstvo v Brdih. Zato opozarjamo kmetovalce, osobito one v zapadnih Brdih, naj se vsi udeležé tega važnega shoda.

Pretep. — V ponedeljek po noči so se stegli nekateri mladeniči iz Podturna, pri kateri priliki je ranil neki Coret nekega Orlanda tako močno z nožem, da se je ranjenec moral podati v bolnišnico. Ranilca so pa zaprli.

V Vitovljah je gorelo pretečeni terek pri Jožefu Smetu h. št. 47. Okolu 8. ure zvečer so zvonovi v Oseku in pri sv. Petru žalostno naznanjali, da nekje gori. V kratkem času nabralo se je na pogorišču mnogo ljudi, ki so vkljub pomanjkanju vode v kratkem času ogenj pogasili. Kako je ogenj nastal, ni znano! Goreti je začelo v gorenjem delu hiše, kjer je bilo shranjeno seno! Pri vsej nesreči je bila še ta sreča, da ni bilo vetra! — Torej več previdnosti z ognjem!

Ogenj. — V četrtek zjutraj je gorelo v Mirnu pri posestniku Jožefu Pelconu. Zgorel mu je hlev s senikom. Pelcon je bil zavarovan.

Č. g. duhovnikom in drugim gospodom, ki imajo navado, da si v jeseni preskrbijo vino za celo leto, priporočamo v prvi vrsti dve trdki in sicer 1. Kmetijsko zadrugo v Št. Petru pri Gorici in 2. Veliko zalogo g. Josipa Toroša, veleposestnika in veletržca v Gorici nasproti slovenskemu „Alojzijevišču“. Ti dve trdki sti zanesljivi in, kar je zelo važno, naši!

Hranilnica in posojilnica v Cerknem je imela prometa v mesecu septembru t. l. K 85.235-64 vin. Prejete hranilne vloge K 15.199-75 vin.; izplačane hranilne vloge K 15.673-60 vin. Dana posojila K 4330— vin.; vrnjena posojila K 950— vin. Skupni promet tekočega leta K 709.878-56 vin.

Ravnateljstvo zastavljalnice in ž njo združene hranilnice razposlalo je te dni sledečo okrožnico: Ravnateljstvo hranilnice se je prepričalo, da je glede odplačevanja glavnice vkljub določbam zadolžnic, prav malo dolžnikov upoštevalo sklenjeni način povračevanja, kajti obstajajo še dan danes posojila od prvih let osnove hranilnice to je od l. 1866. v svojem prvotnem znesku.

Potreben je tedaj način bolj racionalnega odplačevanja, ki bi bilo tudi bolj priljubeno domačemu ali javnemu gospodarstvu; vsled tega je ravnateljstvo

pripravljeno privoliti pozameznim dolžnikom na njihove prošnje odplačevanje glavnice in obresti v enakih letih ali polletnih obrokih na podlagi samih 4 1/2%; takšni letni razdolžni znesek bi znašal

pri dobi 20 let	7.53%
„ 30 „	6.04%
„ 40 „	5.25% in
„ 50 „	5.01% glavnice.

Ne glede na to, pa bi lahko dolžnik poravnal svoj dolg, če mu bo tako ugaljalo, vsaki čas, tudi pred v razdolženem črtu določeni dobi.

Preosnova navadnega posojila v amortizacijo ne prouzroči nikakih stroškov in dotična ustmena ali pismena prošnja naj se predloži gori navedenemu ravnateljstvu.

C. kr. finančno ravnateljstvo v Trstu razglašá: V smislu § 201 zakona od 25. oktobra 1896 d. z. št. 220, mora vsak, kedor je v kraljevinah in deželah zastopanih v državnem zboru dolžan izplačevati za eno osebo prejemkov na plačilu ali pokojnini, označenih v § 167 na leto več kakor 1200 kron, predati vsako leto davčnemu oblastvu naznanilo o osebah, ki imajo pravico do teh prejemkov, navedé njih ime, stanovališče in posel, potem višino in vrsto v prejšnjem letu izplačanih prejemkov.

Pri stalnih prejemkih je napovedati njih izmero ob času, ko se je dalo naznanilo; pri premenljivih zneskih pa tisti znesek, ki so dosegli v zadnjem letu, t. j. v dobi dvanajstih mesecev pred oddajo naznanila: n. pr. če se je oddalo naznanilo 20. oktobra 1903 tisti znesek, ki je bil izplačan v času od 20. oktobra 1902 do 19. oktobra 1903.

Kedar še niso stalni ali premenljivi prejemki skozi vse leto ali so se izpremenili med letom, tedaj je povedati način (nastop službe, zvižbo ali znižbo prejemkov, istop iz službe) in čas te premembe (dan, katerega je nastopila prememba, oziroma dan, od katerega, ali do katerega so bili izplačani prejemki), in pa letni znesek, ter v resnici izplačani znesek.

Na temelju napominjanih zakonskih določb in na temelju čl. 40 izvršitvenega predpisa k IV. poglavju označenega zakona, predpisa objavljenega v d. z. št. 108 od leta 1897, pozivljajo se radi priprave za odmero osebnega dohodninskega davka za leto 1904 delodajalci, koji plačujejo prijeme imenovanih vrst, naj predložijo ona naznanila in sicer v neposredno državnem mestu Trstu in okoličanskih občinah pri c. kr. davčni administraciji v Trstu, v pokneženi grofiji goriški in gradiščanski pa in v mejni grofiji istrski pri pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih, davčnih oblastih prve stopinje, in sicer najkasneje do 31. oktobra 1903.

Uzorci za naznanila dobé se brezplačno pri pristojnih davčnih oblastih I. stopinje (toraj za Trst in okolico pri c. kr. davčni administraciji, v Gorici, Gradiški in v Istri pa pri pristojnih okrajnih glavarstvih).

Kazenska določila radi neresničnih naznanil ali opusta teh naznanil, nahajajo se v §§ 240, 241, 243 št. 6 in 244 zak. 25. oktobra 1896 d. z. št. 220.

C. kr. finančno ravnateljstvo v Trstu razglašá. — V smislu § 200 zakona od 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 200 dolžni so posestniki hiš, v katerih se stanuje, ali njih namestniki predložiti davčni oblasti v času, ki ga določi deželno finančno oblastvo, izkaz vseh v hiši stanujočih oseb; izkaz mora biti urejen po stanovanjih, odnosno prostorih za kupčijo; pri poslopjih, ki so dana v najem treba je navesti tudi najemnino in morebitne podnajemodalce, ter označiti ime in vrsto poklica ali pridobitka stanovnikov.

Podnajemodalci morajo naznaniti svoje podnajemnike in najemnino, ki jo ti zadnji plačujejo, gospodarski glavarji (družinski glavarji) pa vse k njih gospodarstvu spadajoče osebe, katere imajo svoje dohodke.

V smislu omenjene zakonske določbe in člena 39 izvršitvenega predpisa k drugemu poglavju označenega zakona, razglašena v državnem zakoniku št. 108 iz leta 1897, se s tem pozivajo radi pripravljanja priredbe osebnega dohodnega davka za leto 1904, posestniki hiš ali njih namestniki, da oddajo omenjene izkaze in sicer v neposredne državnem mestu Trstu in okoličanskih občinah pri c. kr. davčni administraciji v Trstu, v pokneženi grofiji Goriško-Gradiščanski

pa in v mejni grofiji Istrski pri pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih od 1. do 31. oktobra 1903. Do ravno istega roka morajo podnajemodalci, odnosno gospodarski glavarji izgotoviti gori imenovane podatke. Stanovnike je izkazati po stanju, kakor je bilo dne 1. oktobra 1903.

Uzorci za izkaze lastnikov hiš, ki so dane v najem in takih, katere rabi sam, kakor tudi oni za izkaze podnajemodalcev in gospodarskih glavarjev dobé se brezplačno pri pristojnih davčnih oblastih I. stopinje, (tedaj v Trstu z okoličanskimi občinami pri c. kr. davčni administraciji; na Goriškem-Gradiščanskem in v Istri pa pri pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih.)

V smislu člena 39 omenjenega izvršitvenega predpisa morajo vsi najemniki, odnosno gospodarski glavarji, stanujoči v hišah danih v najem, izkaze, ki jim je napraviti (stanovalske izkaze), oddati hišnim posestnikom, kateri potem sestavijo na njih podlagi svoje izkaze (hišne izkaze) ter jih potem oddajo pristojni davčni oblasti.

Ako so uzorci, ki jih sestavijo stranke, odnosno gospodarski glavarji (stanovalski izkazi) in koje je priložiti uzorcu hišnega posestnika (hišni izkaz), primerno izpolnjeni, ni treba njih vsebine prepisovati še posebej na izkaze.

Teh obveznosti najemodalcev so pa oproščeni posestniki hotelov in gostilnic glede potnikov, ki se pri njih ustavljajo, ako isti pri njih ne bivajo dalje nego tri mesece neprestano.

Določbo kazni zaradi odrečenih ali vedé napačno danih podatkov glede hišnih stanovnikov obsega § 247 zakona od dne 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220. Isti se glasi:

„Kedor odreka po smislu § 200 tega zakona od njega zahtevano pojasnilo o prebivalcih kake hiše, ali da so mu znane v njem navedene neresničnosti, se kaznuje z globo do 400 kron.“

Nov slovenski obrtnik v Trstu. — Te dni otvori na Corsu, blizu lesnega trga, g. Dragotin Vekjet od Sv. Magdalene Spodnje svojo zlatarsko delavnico in prodajalnico.

V samostanu na Cresu uvedli so redovniki pri vseh obredih glagolico.

Na Rekl so tatovi prišli v prodajalnico zlatarine M. Bebiloviča po dimniku, in mu odnesli zlata v vrednosti 12.000 kron.

Obolél na očeh je znani mladinski pisatelj, nadučitelj Janko Leban ter bil sprejet v ljubljansko deželno bolnišnico.

Kranjski deželni zbor ima prihodnjo sejo jutri v petek dne 2. oktobra, ob 10. uri popoldne.

Uvrščenje novincev. — Dunajski uradni list je priobčil v torek zakon od 28. septembra, ki se tiče uvrščenja novincev za leto 1903. Ta zakon obstoji iz dveh paragrafov in se glasi tako-le: § 1. Vlada je pooblašćena, da od kontingenta novincev vojske in vojne mornarice, katerih nabor je bil dovoljen z zakonom od 26. februarja 1903, drž. zak. št. 53, uvrstiti število 59024. Dovoljenje za uvrščenje povečanega števila novincev za vojsko je pridržano zakonodaji. — § 2. Izvršenje tega zakona, ki stopi takoj v veljavo, je poverjeno mojemu ministru za deželno brambo, ki se ima v ta namen sporazumeti z vojnim ministrom.

Odpušćenje tretjeletnikov. — Vojaški naredbeni list priobčuje naredbo vojnega ministerstva, tičeó se odpušćenja tretjeletnikov na trajen dopust. Naredba se tiče čel in zavodov, ki dobivajo moštvo iz Avstrije. V četah in zavodih, ki dobivajo moštvo iz Ogerske, je odpušćiti le tisto moštvo, ki ima domovinsko pravico v Avstriji.

Naš prestolonaslednik med romarji. — Avstrijski prestolonaslednik Fran Ferdinand je bil na zadnjih ogrskih vojaških vajah. Neko nedeljo je nakrat s sijajnim spremstvom prišel v samostansko božjepotno cerkev Marija Radna. 40.000 romarjev je bilo ta dan ondi navzočih. Prestolonaslednik je v cerkvi pobožno molil in ko je odhajal, mu je na tisoče romarjev prirejalo velikanske ovacije.

Gospodlnje, pozor! — Velika priljubljenost Kathreinerjeve Kneippove sladne kave, ki se je že leta in leta izborna obnesla povsod, provzročuje vedno nove, manj vredne posnemke. Da se jih obranite in izognete škodi, zahtevajte le „pristno“ Kathreinerjevo kavo in si pri nakupovanju natanko ogledjte vsak zavoj, ali sta na njem slika župnika Kneippa kot varstvena znamka in ime Kathreiner.

Pozor! Pozor!
Zaloga vina!

Na prodaj je belo in črno brsko, vipavsko, furlansko in istrijsko vino. Odpošilja se na vse kraje v sod-
 ekih od 56 litrov naprej. Postrežba je točna, cene zmerne.

Se priporoča s spoštovanjem
Josip Toroš,
 Via del Ponte Isonzo hšt. 6.
 Gorica.

Viktor Toffoli
 v Gorici, via Teatro št. 20
 (na stari pošti)

velika zaloga oljkega olja
 iz najugodnejših krajev.

Jedilno . . . kr. 40	Corfù . . . kr. 56
„ boljše „ 44	Bari . . . „ 60
dalmatinsko „ 48	Lucca . . . „ 70
istrijsko . . . „ 56	Nizza . . . „ 80

Priporočilo.

Podpisani se priporočam slav. občin tu in svojim rojakom za obilna naročila svoje nove delavnice v lastni hiši na Kolehah pri Kojskem. Izvršujem vsakovrstne obleke ter imam v zalogi raznega sukna, hlačevine in izgotovljenih srajc. Vsako naročilo se izvrši točno in po celo nizkih cenah.

A. Mavrič, kroj. mojster.

ROMANJEM NAST. GORO

in slav. občinstvu sploh
 se priporoča v obisk
Kavarna „Central“
 v Gorici na Travniku
 (Piazza grande) tik
 cerkve sv. Ignacija.

Naznanilo preselitve!

Dr. Fran Pavletič,
 odvetnik v Gorici,

naznanja, da se je s svojo odvetniško pisarno
 preselil v Gledališko ulico (Via del Teatro)
 št. 11 (prenovljena hiša tik cerkve „Imakolate“)
 I. nadstropje.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar v Seneniški
 ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih
 klobukov in toči vsvoji krčmi pri-
 ra domača vina ter postreže tudi
 z jako ukusnimi jedili. Postrežba in
 cene jako solidne.

Poduk daje gospa

v glasovirju, citrah
 in angleščini (angle-
 ško le nemščine ve-
 ščim). Pride tudi na
 dom podučevati. Pis-
 mene ponude pod M.
 H. in pojasnila daje
 iz prijaznosti uprav-
 ništvo našega lista.

Očarana sem jako od lepote in do-
 brote Tvoje obleke. Povej
 mi vendar, kje kupuješ tako krasno blago?
v „Krojaški zadrugi“
 v Gorici, Gosposka ulica 7.

katera tvrdka ima največjo zalogo te vrste v Go-
 rici. — „Kako je to mogoče, saj sem vendar čitala
 v nekem listu, da nima „Krojaška zadruga“ ni-
 kakega blaga več“. — „Pojdi, pojdi in ne veruj
 vsake reči; prepričaj se sama in iznenadena bodeš,
 ko zagledaš isto založeno tako velikansko z blagom,
 da bodeš kar stremela. Tu ti leži na razpo-
 lago izvanredna množina raznega blaga za vsaki
 spol in za vsaki letni čas, kakor krasne Zephyrje,
 batiste, perkal, svile, Oxford, Pique, vsakovrstnega
 volnenega blaga, moško sukno po vsaki ceni in
 izbori. Tu dobiš bogato izbor vsakovrstnega blaga,
 za neveste jako veliko zalogo perila, kakor platna,
 Chiffon, prtenine, hlačevine volnene odeje, kovtre,
 žepne rute. Tam dobiš vse blago prejšnjih sezon
 pod lastno ceno. Na zahtevo se pošiljajo uzorci
 brezplačno. Cene so tako nizke, da se je čuditi,
 seveda tudi stalne, brez pogajanja. Torej pridi
 in poskusi, in gotovo boš zadovoljna in vesela“.

„Centralna“
posojilnica“

v Gorici,
 uradnje od 1. avg. naprej
 od 8. zj. do 1. pop.

Teodor Slabanja,
 srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,
 priporoča prečast. duhovščini za
 izdelovanje cerkvenih posod in
 orodja. Pripravo cerkvenega o-
 rodja olajšuje revnim cerkvam
 s tem, da daje tudi na obroke.
 Obroke si pa preč. p. n. gospod
 naročevalec sam lahko določi.

Delo je zastajalo
gospodinjam,

dokler so morale testenine doma
 mesiti. Odkar pa vdobe gotove
 „Mirske testenine“, jim je ku-
 hanje prava igrača.

Vsaki gospodinji

je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobri
 okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljuda prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo sladno kavo,
 ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo
 in edjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

